

परिशिष्ट-ए

विभाग:-

व्यसनमुक्ती सेवा पुरस्कारासाठी व्यसनमुक्ती क्षेत्रात कार्य

जिल्हा:-

करणाच्या महाविद्यालये यांनी करावयाचा अर्जाचा नमूना

अ.क	तपशिल	अर्जदाराने भरावयाची माहिती
१	महाविद्यालयाचे नाव	
२	महाविद्यालयाचा पत्ता	
३	महाविद्यालयाचे नोंदणी प्रमाणपत्र	
४	महाविद्यालयाचे व्यसनमुक्तीबाबतचे कार्य	
५	महाविद्यालयाचे ध्येय व उद्दिष्टे	
६	महाविद्यालयाच्या कार्यकारी मंडळाची माहिती	
७	महाविद्यालयास यापूर्वी शासनातर्फे गौरविण्यात आले आहे का ? असल्यास सविस्तर माहिती द्यावी	
८	लेखा परीक्षणाचे वार्षिक अहवाल (उपलब्ध असल्यास)	
९	महाविद्यालयामार्फत व्यसनमुक्ती क्षेत्रात केलेल्या कार्याची सविस्तर माहिती	
१०	पोलीस दाखला (चारित्र्य पडताळणी)	
११	अभिप्राय	

जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी, जि.प. यांची शिफारस :-----

परिशिष्ट-ऐ

विभाग:-
जिल्हा:-

व्यसनमुक्ती सेवा पुरस्कारासाठी प्रसार माध्यमे परिचय
(मिडीया-वृत्तपत्रे, इलेक्ट्रॉनिक मिडीया)

अ.क	तपशिल	अर्जदाराने भरावयाची माहिती
१	प्रसार-माध्यमाचा प्रकार- वृत्तपत्रे/ इलेक्ट्रॉनिक मिडीया.	
२	प्रसार माध्यम संस्थेचे नाव	
३	प्रसार माध्यम कोणत्या अॅक्टखाली नोंदणीकृत आहे	
४	प्रसार माध्यम संस्थेचे कार्यक्षेत्र	
५	प्रसार माध्यम संस्थेस यापूर्वी शासनाच्या वतीने गौरविण्यात आले आहे काय, असल्यास तपशील द्यावा-	
६	प्रसार माध्यम संस्थेची ध्येय व उद्दिष्टे	
७	प्रसार माध्यमाद्वारा व्यसनमुक्तीबाबत केलेल्या कार्याची सखोल माहिती	
८	प्रसार माध्यम संस्था नोंदणी व कार्यकारी मंडळाची माहिती	
९	पोलीस दाखला (चारित्र्य पडताळणी)	
१०	अभिप्राय	

जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी, जि.प. यांची शिफारस :-----

राष्ट्रपिता महात्मा गांधी राज्यस्तरीय
व्यसनमुक्ती सेवा पुरस्कार
व्यसनमुक्ती क्षेत्रात मौलिक काम करील
असलेल्या व्यक्तींना व संस्थाना
सन्मानित करण्यासाठी व्यसनमुक्ती
सेवा पुरस्कार प्रदान करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक - डीडीपी २०१२/प्र.क्र. ५०/सामासु
मंत्रालय, विस्तार भवन, मुंबई- ४०००३२,
दिनांक - १६ ऑगस्ट, २०१२

- वाचा : १) शासन निर्णय क्र. समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग,
क्रमांक डीडीपी-१०९७/प्र. क्र. २४०/सुधार-१, दि. २१ ऑगस्ट, १९९८
२) शासन निर्णय क्र. समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग,
क्रमांक डीडीपी-१०९७/प्र. क्र. २४०/सुधार-१, दि. १६ ऑक्टोबर, १९९८
३) शासन निर्णय क्र. समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग,
क्रमांक डीडीपी-१०९७/प्र. क्र. २४०/सुधार-१, दि. २७ ऑक्टोबर, १९९८
४) शासन निर्णय क्र. समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग,
क्रमांक डीडीपी-१०९८/प्र. क्र. २८८/सुधार-१, दि. २ फेब्रुवारी, १९९९.
५) शासन निर्णय क्र. समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग,
क्रमांक डीडीपी- २००२/प्र. क्र. ३५६/सुधार-१, दि. २० जुलै, २००४.
६) शासन निर्णय क्र. सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग,
क्रमांक डीडीपी-२००९/प्र. क्र. १४९/सुधार-१, दिनांक १७ ऑगस्ट, २०११.
७) आयुक्त, समाजकल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे पत्र क्र.
सकसं/व्यसनमुक्ती पुरस्कार/२०११-१२/कार्यासन १७/१०९,
दि. १३ फेब्रुवारी, २०१२.

प्रस्तावना : भारताच्या राज्यघटनेतील अनुच्छेद ४७ मधील सार्वजनिक आरोग्य व
जनतेच्या आरोग्य रक्षणासाठी (ओषधीय प्रयोजनाव्यतिरिक्त) मादक पदार्थांवरील बंदीचे मार्गदर्शक
तत्व समाविष्ट करण्यात आले आहे. त्यानुसार राज्याचे व्यसनमुक्तीविषयी धोरण निश्चित करण्यात
आले असून सामाजिक न्याय विभागाच्या दिनांक १७ ऑगस्ट, २०११ च्या संदर्भाधिन क्र. ६ च्या शासन
निर्णयान्वये महाराष्ट्र राज्याचे व्यसनमुक्ती धोरण जाहीर करण्यात आले आहे.

सदरहू शासन निर्णयात व्यसनमुक्ती बाबतची सद्यःस्थिती, उत्पादन विषयक धोरण, मद्यसेवन
परवाना, दारुसेवन विषयक धोरण, वैद्य मद्य विक्री परवाना धोरण, वैद्य दारुबाबत जनतेचा अधिकार,
प्रशासकीय जबाबदाऱ्या, ग्राम सभेची कर्तव्ये, व्यसनमुक्ती समित्यांची रचना व कर्तव्ये, व्यसन

मुक्तीचा प्रचार व प्रसार, व्यसन मुक्तीसाठी प्रशिक्षण, व्यसन मुक्तीसाठी उपचार इत्यादीबाबत ऊहापोह करण्यात आला आहे.

या योजनेमध्ये व्यसनमुक्ती क्षेत्रात मौलिक कार्य करणा-या समाजासमोर आदर्श ठरलेल्या व्यक्ती व संस्थांना व्यसनमुक्ती सेवा पुरस्कार देण्याची योजना शासनाने सन १९९८-९९ वर्षापासून सुरु केलेली आहे त्यासंदर्भातील वरील शासन निर्णय संदर्भ क्र. १ ते ५ निर्गमित करण्यात आले होते. त्यामध्ये अंशतः बदल करुन नव्याने व्यसनमुक्ती पुरस्कार देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

योजनेचे उद्दिष्ट - या योजनेमध्ये व्यसनमुक्ती या क्षेत्रात मौलिक कार्य करणा-या राज्यातील कार्यकर्त्यांचा, संस्थेचा गौरव करण्यात यावा व व्यसनमुक्ती क्षेत्रात कामे करीत असलेल्या सेवक व संस्थांच्या कार्याला दाद द्यावी व इतर कार्यकर्त्यांना त्यापासून प्रेरणा मिळावी, जेणेकरुन व्यसनमुक्ती कार्याच्या उत्थानासाठी कार्यकर्ते सरसावून पुढे यावेत व व्यसनमुक्ती प्रचार कार्याचा दर्जा वढविताना सर्व समावेशकता निर्माण करणे, त्यायोगे पात्र व्यक्तींव संस्था यांच्या व्यसनमुक्ती कार्याची दखल घेऊन पुरस्काराद्वारे सन्मानित करणे.

योजनेचे स्वरूप :- राज्यातील व्यसनमुक्ती प्रचार कामी शासनास सहकार्य करणा-या व आपल्या कार्याचा ठसा उमटविणा-या व्यक्ती व संस्था यांचेकरता व्यसनमुक्ती कार्य स्पर्धात्मक करणे, व्यसनमुक्ती कार्याचे मुल्यमापन पुरस्कारातून करणे, व्यक्ती व संस्था यांना प्रचार कामी सहभागी करताना त्यांचे कार्य दर्जेदार व उपयुक्त होण्यासाठी त्यांच्यात निकोप स्पर्धा जोपासणारी व्यक्ती व संस्था यांचा पुरस्काराने गौरव करणे.

शासन निर्णय :- व्यसनमुक्ती क्षेत्रात मौलिक कार्य करणा-या आदर्श सेवकांना व संस्थांना " गांधी जयंती सप्ताहाच्या निमित्ताने व व्यसनमुक्ती प्रचार कार्य " या मोहिमेचा एक भाग म्हणून पुरस्काराद्वारे सन्मानित करण्यासाठी " व्यसनमुक्ती सेवा पुरस्कार योजना " महाराष्ट्र शासनाने सन १९९८-९९ या वर्षापासून सुरु केली आहे. यापूर्वीच्या शासन निर्णयाद्वारे दिलेल्या आदेशामधील विहित केलल्या अटी व शर्ती अधिक्रमित करुन खाली दर्शविल्याप्रमाणे सुधारित नियम अटी व शर्तीस शासन मंजुरी देत आहे -

अ) व्यक्तीसाठी -

- १) व्यसनमुक्ती सेवा पुरस्कार व्यक्ती महाराष्ट्राचा रहिवासी असावा.
- २) व्यसनमुक्ती सेवा पुरस्कार हा व्यसनमुक्ती कार्यात उल्लेखनीय कामगिरी करणारे लेखक, कवी, पत्रकार, संपादक, साहित्यिक, सामाजिक कार्यकर्ते, किर्तनकार, प्रवचनकार, पारंपारिक लोककलावंत उदा. शाहीर, गोंधळी, भारुडकार, पोतराज, वासुदेव, व लोकनाट्यकार, शासकीय अधिकारी/कर्मचारी/निमशासकीय अधिकारी/कर्मचारी यांना प्रदान करण्यात येतील.

- ६) संस्थेने मागील ५ वर्षांचे लेखाअहवाल/वार्षिक अहवाल जोडणे आवश्यक आहे.
- ७) विशेष मौलिक व भरीव काम करणाऱ्या संस्थांच्या बाबतील अपवाद म्हणून अट शिथिल करण्याचे अधिकार राज्यस्तरीय निवड समितीस राहतील.
- ८) संस्थेच्या कार्याला वर्तमानपत्रात/आकाशवाणी/दूरदर्शन या माध्यमातून प्रसिध्दी मिळालेली असली पाहिजे.
- ९) संस्थेमार्फत व्यसनमुक्ती संदर्भात साप्ताहिक/पाक्षिक/मासिक साहित्य प्रकाशित झालेले असावे.
- १०) संस्थेने व्यसनमुक्तीसाठी प्रबोधनाचे विविध कार्यक्रम केलेले असावेत.
- ११) संस्थेने व्यसनमुक्ती सेवा पुरस्कारासाठी विहित नमुन्यात अर्ज करणे आवश्यक आहे. (सोबत जोडलेल्या परिशिष्ट " ई, ऊ, ए, व ऐ " मध्ये नमूद केलेल्या विहित नमुन्याप्रमाणे)
- १२) व्यसनमुक्ती क्षेत्रात कार्य करणाऱ्या संस्थेस एका पेक्षा अधिक वेळा पुरस्कारासाठी पात्र समजण्यात येणार नाही.

राज्यस्तरीय व्यसनमुक्ती सेवा पुरस्कारासाठी राज्य शासनाकडे शिफारस करण्यासाठी खालील राज्यस्तरीय समिती गठीत करण्यास शासन मान्यता देत आहे :-

१) मंत्री, सामाजिक न्याय व व्यसनमुक्ती कार्य	: अध्यक्ष
२) राज्यमंत्री, व्यसनमुक्ती कार्य	: उपाध्यक्ष
३) श्री. अभय बंग, गडचिरोली	: सदस्य
४) श्री. अनिल अवचट, पुणे	: सदस्य
५) श्रीमती सिंधुताई सपकाळ	: सदस्य
५) सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग	: सदस्य
६) आयुक्त, समाज कल्याण आयुक्तालय, पुणे	: सदस्य सचिव

सादरहू पुरस्कार दरवर्षी दि. २ ऑक्टोबर रोजी गांधी जयंतीच्या दिवशी वितरीत करण्याबाबत आयुक्त, समाजकल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी आवश्यक ती कार्यवाही करावी. तत्पूर्वी राज्यातील सर्व जिल्ह्यातील प्रस्ताव मागवून शासनास आवश्यक त्या शिफारशीसह दरवर्षी दि. ३१ ऑगस्ट पर्यंत सादर करावेत. प्राप्त झालेल्या प्रस्तावातून छाननी करून समितीने खाली दिलेल्या (पुरस्कारांच्या संख्येनुसार) व्यक्तींची/संस्थांची पुरस्कारासाठी निवड करायची आहे.

आयुक्त, समाजकल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी नव्याने नियुक्ती केलेल्या राज्यस्तरीय समितीच्या अध्यक्षांशी विचारविनिमय करून दरवर्षी सप्टेंबरच्या पहिल्या आठवड्यात बैठक निश्चित करावी.

- ३) व्यसनमुक्ती सेवा पुरस्कारासाठी व्यक्तीने विहित नमुन्यात अर्ज आवश्यक आहे. (सोबत जोडलेल्या परिशिष्ट "अ, ब, क, ड व इ" केलेल्या विहित नमुन्याप्रमाणे)
- ४) व्यसनमुक्ती सेवा पुरस्कारासाठी व्यक्ती/ राज्य/जिल्हा/तालुका पातळीवर किमान १५ वर्षे व्यसनमुक्ती क्षेत्रात कार्य केल्याची माहिती देणे आवश्यक आहे (व्यसनमुक्तीबाबत राबविलेल्या कार्यक्रमाची कात्रणे/फोटोग्राफ जोडणे आवश्यक आहे).
- ५) व्यसनमुक्ती सेवा पुरस्कारासाठी शासन स्तरावरून मंजूरी देण्यात येईल.
- ६) व्यसनमुक्ती क्षेत्रात कार्य करणाऱ्या व्यक्तीस पुरस्कार देताना वयाची अट बंधनकारक नाही.
- ७) व्यसनमुक्ती क्षेत्रात कार्य करणाऱ्या व्यक्तीस एका पेक्षा अधिक वेळा पुरस्कारासाठी पात्र समजण्यात येणार नाही.
- ८) व्यसनमुक्ती क्षेत्रात कार्य करणाऱ्या व्यक्तीस हा पुरस्कार मिळण्यास जात, धर्म, लिंगभेद किंवा राज्याबाहेरील व्यक्ती या गोष्टीचा विचार केला जाणार नाही
- ९) व्यसनमुक्ती क्षेत्रात कार्य करणाऱ्या व्यक्तीस हा पुरस्कार मिळण्यास, खासदार, आमदार, नगरसेवक, जिल्हा परिषद सभासद किंवा इतर कोणतेही लोकप्रतिनिधी हे सुध्दा व्यक्ती म्हणून अर्ज करू शकतील व पुरस्कार मिळण्यास पात्र राहतील.
- १०) व्यसनमुक्तीबाबत आकाशवाणी, दूरदर्शन तसेच जाहीर प्रबोधनाचे कार्यक्रम झालेले असावेत.
- ११) " ब " दर्जाच्या वर्तमानपत्रात व्यसनमुक्ती कार्याबाबत प्रसिध्दी मिळालेली असावी.

(ब) सामाजिक संस्था, युवा मंडळे, महिला मंडळे, भजनी मंडळे, बचत गट, क्रीडा मंडळे, इलेक्ट्रॉनिक मिडीया, शाळा व महाविद्यालये, वृत्तपत्रे (हिंदी, इंग्रजी व मराठी), व्हिडीओ पार्लर, केबल टि. व्ही., सिनेमागृह, कारखाने, उद्योग व्यवस्थापन व मजूर संघटना-

- १) व्यसनमुक्ती क्षेत्रात मौलिक कार्य करणाऱ्या राज्यातील सामाजिक सेवाभावी संस्था, युवा मंडळे, महिला मंडळे, भजनी मंडळे, बचत गट, क्रीडा मंडळे, शाळा व महाविद्यालये (व्यसनविरोधी शिक्षण, स्नेहसंमेलन, स्पर्धा, वर्गातील उपक्रम) इलेक्ट्रॉनिक मिडीया, सामाजिक संस्था, वृत्तपत्रे (हिंदी, इंग्रजी व मराठी), व्हिडीओ पार्लर, केबल टि. व्ही., सिनेमागृह, कारखाने, उद्योग व्यवस्थापन व मजूर संघटना इत्यादींना हा पुरस्कार दिला जाईल.
- २) स्वयंसेवी संस्था या संस्था नोंदणी अधिनियम १८६० व १९५० चे प्रमाणपत्र जोडणे आवश्यक आहे.
- ३) व्यसनमुक्ती सेवा पुरस्कारासाठी शासन स्तरावरून मंजूरी देण्यात येईल.
- ४) संस्था ही १५ वर्षे जुनी असणे आवश्यक आहे.
- ५) संस्थेचे व्यसनमुक्ती क्षेत्रातील सेवा व कार्य १० वर्षांहून अधिक असावे.

राज्यस्तरीय समितीकडून निवड होणाऱ्या व्यक्तींना व संस्थांना दरवर्षी दि. २ ऑक्टोबर २ गांधी जयंतीच्या दिवशी पुरस्कार वितरीत करण्यासाठी समितीने योग्य ठिकाण व वेळ निश्चित क समारंभ आयोजित करावा व त्यास आयुक्त, सना जवळच्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे य योग्य ती प्रसिध्दी द्यावी.

सदरहू पुरस्कारासाठी आवश्यक तो निधं उपलब्ध करुन दिला जाईल.

राज्यस्तरीय व्यसनमुक्ती सेवा पुरस्कार प्राप्त व्यक्तींना " दलितमित्र पुरस्कार सन्मानित व्यक्तीप्रमाणे महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाच्या बसने विनामूल्य प्रवार सवलत मिळणेबाबतचा दि. २४ ऑगस्ट, २००४ चा शासन निर्णय लागू राहिल.

पुरस्काराचे स्वरुप - व्यसनमुक्ती कार्य करणाऱ्या व्यक्तीस (लेखक, कवी, पत्रकार, संपादक, साहित्यिक, सामाजिक कार्यकर्ते, किर्तनकार, प्रवचनकार, पारंपारिक लोककलावंत उदा. शाहीर, गोंधळी, भारुडकार, पोतराज, वासुदेव, व लोकनाट्यकार, शासकीय अधिकारी/कर्मचारी/निमशासकीय अधिकारी/कर्मचारी).

१. शासनाने मान्यता दिलेले सन्मानपत्र.
२. स्मृतीचिन्ह ज्यावर व्यसनमुक्ती सेवा पुरस्कार मिळणाऱ्या व्यक्तीचे नाव असेल.
३. रु. १५,०००/- रोख रक्कम.
४. एक शाल किंवा साडी, खण आणि श्रीफळ.

व्यसनमुक्ती कार्य करणाऱ्या संस्थेसाठी (सामाजिक संस्था, युवा मंडळे, महिला मंडळे, भजनी मंडळे, बचत गट, क्रीडा मंडळे, इलेक्ट्रॉनिक मिडीया, शाळा व महाविद्यालये, वृत्तपत्रे (हिंदी, इंग्रजी व मराठी), व्हिडीओ पार्लर, केबल टि. व्ही., सिनेमागृह, कारखाने, उद्योग व्यवस्थापन व मजूर संघटना)

१. शासनाने मान्यता दिलेले सन्मानपत्र.
२. स्मृतीचिन्ह ज्यावर संस्थेचे नाव असेल.
३. रु. ३०,०००/- रोख रक्कम.
४. एक शाल व श्रीफळ.

पुरस्कारांची संख्या	
अ) व्यसनमुक्ती कार्यकर्त्यांसाठी (एकूण पुरस्कार)	
१	लेखक, कवि, पत्रकार/संपादक व साहित्यिक (प्रत्येकी एक) ५ पुरस्कार
२	सामाजिक कार्यकर्ते १० पुरस्कार

३	किर्तनकार, प्रवचनकार	४ पुरस्कार
४	पारंपारिक लोक कलावंत उदा. शाहीर, गोंधळी, भारुडकार, पोतराज वासुदेव, लोकनाट्यकार (प्रत्येकी १)	६ पुरस्कार
५	शासकीय अधिकारी/कर्मचारी, निमशासकीय अधिकारी/कर्मचारी	३ पुरस्कार
ब) सामाजिक सेवाभावी संस्थांसाठी		
१	सेवाभावी संस्था	३ पुरस्कार
२	युवा मंडळे, महिला मंडळे, भजनी मंडळे, बचत गट व क्रीडा मंडळे (प्रत्येकी ३)	३ पुरस्कार
क) शाळा व महाविद्यालयांसाठी		
१	शाळा व महाविद्यालये (प्रत्येकी ३)	३ पुरस्कार
ड) मिडीया		
१	वृत्तपत्रे (हिंदी, इंग्रजी व मराठी) (प्रत्येकी १)	३ पुरस्कार
२	इलेक्ट्रॉनिक मिडीया	२ पुरस्कार
इ) उद्योग		
१	कारखाने	३ पुरस्कार
२	उद्योग व्यवस्थापन	३ पुरस्कार
३	मजूर संघटना	३ पुरस्कार

प्रस्ताव शिफारशीची पध्दत :-

- १) सहाय्यक आयुक्त, जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी यांनी त्यांच्या जिल्ह्यातील लेखक, कवी, पत्रकार, संपादक, साहित्यिक, सामाजिक कार्यकर्ते, किर्तनकार, प्रवचनकार, पारंपारिक लोककलावंत उदा. शाहीर, गोंधळी, भारुडकार, पोतराज, वासुदेव, व लोकनाट्यकार, शासकीय अधिकारी/कर्मचारी/ निमशासकीय अधिकारी/कर्मचारी व संस्था यांच्या शिफारशी आयुक्त, समाज कल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचेकडे विहित नमुन्यात व ठराविक मुदतीत पाठवाव्यात. अर्जाचा नमुना आयुक्त, समाज कल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचेकडे उपलब्ध होईल.
- २) शिफारस करणाऱ्या वरील अधिकाऱ्यांनी त्यांच्या जिल्ह्यातील व्यक्ती व संस्थांची शिफारस करावी.
- ३) शिफारस करणाऱ्या अधिकाऱ्यांनी त्यांच्या शिफारशीबरोबर पुढील कागदपत्रे आयुक्त, समाज कल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना पाठवावीत.
 - अ) शिफारस केलेल्या व्यक्तीचे संपूर्ण जीवनचरित्र.

६५ (६६६) २६ (६६६)
(६६)

- ब) व्यक्तीने /संस्थेने संपादन केलेले प्रमाणपत्र किंवा केलेले उत्कृष्ट कार्य.
- क) पासपोर्ट आकाराचे व्यक्तीचे प्रमाणपत्र (२ प्रती)
- ड) आयुक्त, समाज कल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचेकडे किंवा शासनाकडे परस्पर अर्जात वैयक्तिक अर्ज विचारात घेऊ नयेत.
- इ) अपूर्ण भरलेले अर्ज व अपूर्ण प्रमाणपत्र विचारात घेतल्या जाणार नाहीत.
- ई) एखाद्या जिल्ह्याकडून कोणत्याही व्यक्तीच्या/संस्थेच्या नावाची शिफारस न आल्यास आयुक्त, समाज कल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना योग्य वाटल्यास अशा जिल्ह्यातून त्या जिल्ह्यातील पात्र व्यक्तीची/संस्थेची ह्या पुरस्कारासाठी शासनकडे शिफारस करताल.

- ४) संस्थांसाठी शिफारस करणाऱ्या व्यक्तीच्या संस्थेशी संबंधित आपल्या शिफारस पत्रासोबत खालील आवश्यक कागदपत्रे आयुक्त, समाज कल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचेकडे सादर करावीत.
- अ) संस्था पब्लिक ट्रस्ट अॅक्ट व रजिस्ट्रेशन अॅक्ट १९६० खाली पर्जीबध्द असल्याचे प्रमाणपत्र.
- ब) संस्थेच्या आर्थिक व्यवहारात कोणतेही गैरव्यवहार नसल्याबाबतचे प्रमाणपत्र.
- क) संस्थेचे चारित्र्य पडताळणी प्रमाणपत्र.
- ड) संस्थेच्या कार्यासंबंधी थोडक्यात माहिती व संस्था व्यसनमुक्ती क्षेत्रात कोणते भरीव कार्य करते व आतापर्यंत संस्थेने उद्दिष्ट कितपत साध्य झाले आहे यासंबंधीचा अहवाल.
- इ) संस्थेच्या घटनेचा प्रमाणित प्रत व मागील ५ वर्षांचे वार्षिक अहवाल.

आलेल्या शिफारशींची छाननी -

आयुक्त, समाज कल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे हे आलेल्या सर्व अर्जांची छाननी करतील आणि अर्ज शिफारस पुस्तिकेच्या रुपात एकत्र करून शासनाकडे अंतिम मंजूरीसाठी पाठवतील.

पुरस्कार जाहीर करणारे अधिकारी - आयुक्त, समाज कल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचेकडून आलेल्या एकत्रित शिफारशी /प्रस्ताव यासाठी शासनाने नियुक्त केलेल्या निवड समितीसमोर ठेवण्यात येतील. त्याकरिता आयुक्तांनी योग्य तो पाठपुरावा करावा.

शासनाची मान्यता - प्रस्ताव पुरस्कार निवड समितीकडून विचारात घेतलेले जातील व तपासले जातील आणि समितीच्या शिफारशी शासनाकडे मान्यतेसाठी पाठविले जातील. संशयास्पद प्रकरणी समितीच्या निर्णयाला शासनाची मान्यता घ्यावी लागेल. शासनाच्या मान्यतेनंतर पुरस्कार जाहीर केला जाईल.

शासनाची मान्यता अंतिम राहिल आणि त्याविरुद्ध अपील करता येणार नाही.

पुरस्कारचे वितरण - विशेष सार्वजनिक समारंभात शासनाने ठरविलेल्या ठिकाणी केंद्रिय मंत्री/ राज्यपाल / मुख्यमंत्री / मंत्री/ प्रतिष्ठित व्यक्ती यांचे हस्ते पुरस्कार दिला जाईल आणि प्रमाणपत्रावर विभागाचे मंत्री, राज्यमंत्री व सचिव यांच्या साक्षण्या असतील. पुरस्कार मिळालेल्या व्यक्तीचे निधन झाले असेल तर त्यांच्या / तिच्या वारसाला शासनाच्या पूर्वपरवानगीने पुरस्कार घेण्यासाठी बोलाविले जाईल. पुरस्कार मिळालेल्या व्यक्तीला हा पुरस्कार व्यक्तीश : दिला जाईल व संस्थेतर्फे हा पुरस्कार अध्यक्ष, उपाध्यक्ष अथवा संस्थेने प्राधिकृत केलेल्या व्यक्तीला देण्यात येईल.

कार्यक्रमावर होणारा खर्च :- प्रतिवर्षी आयोजित होणाऱ्या या व्यसनमुक्ती सेवा पुरस्कार वितरण कार्यक्रम समारंभावर होणारा खर्च हा "२२३५ - सामाजिक सुरक्षा व कल्याण, १०५, दारुबंदी (०२) (०१), व्यसनाधीन व्यक्तींसाठी अंमली पदार्थ सेवन विरोधी मोहिम चालविणे, त्यांच्यावर उपचार करणे आणि व्यसनाधीन व्यक्तींचे पुनर्वसन करणे याकरीता स्वयंसेवी संघटनांना वित्तीय सहाय्य देणे- ३१ सहाय्यक अनुदान (वेतनेतर), मागणी क्रमांक-एन-३, (२२३५-१७५-५) यासाठी येणारा खर्च त्या-त्या आर्थिक वर्षाच्या मंजूर तरतुदीतून भागविण्यात येईल.

व्यसनमुक्ती सेवापुरस्कार समारंभासाठी खर्चाची पध्दती

अ.क्र.	बाब	तपशील
१	पुरस्कार विजेत्या व्यक्ती व संस्थेस रोख बक्षिस	प्रत्येक पुरस्कार विजेत्या व्यक्तीस रु. १५,०००/- (रुपये पंधरा हजार फक्त) प्रत्येक पुरस्कार विजेत्या संस्थेस रु. ३०,०००/- (रु. तीस हजार फक्त)
२	पुरस्कार विजेत्यास प्रवासभत्ता	पुरस्कार विजेत्याच्या निवासस्थानापासून समारंभाच्या ठिकाणापर्यंत आणि परतीचे रेल्वेचे प्रथम वर्गाचे प्रवासभाडे किंवा इतर सार्वजनिक वाहनांचे एस.टी.च्या आराम वर्गाचे प्रत्यक्ष भाडे फक्त पुरस्कार विजेत्या व्यक्तीस व त्याच्या पती किंवा पत्नी यांना दिले जाईल. संस्था पुरस्कार प्राप्त करणाऱ्या संस्थेचे अध्यक्ष वा उपाध्यक्ष या संस्थेने प्राधिकृत केलेल्या २ व्यक्तींना संस्थेच्या ठिकाणापासून समारंभाच्या स्थळापर्यंत रेल्वेचे प्रथम वर्गाचे